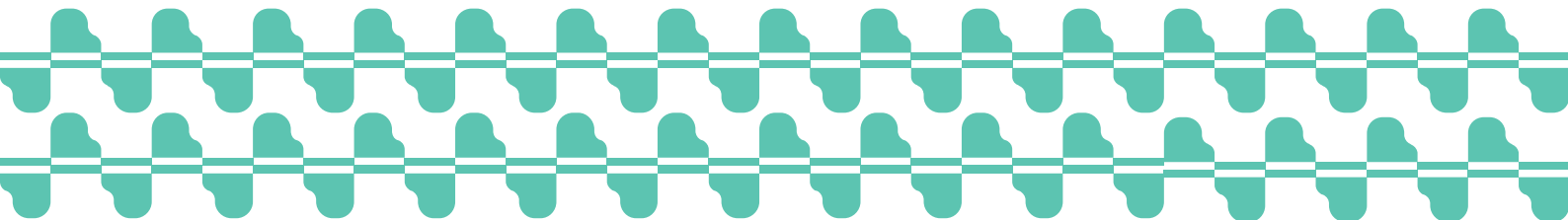

OSA VUOSIRAPORTTI

Opetus- ja kasvatustalautakunta 20.8.2024

Sisältö

OPETUKSEN JA KASVATUKSEN PALVELUALUE	2
OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINTAYMPÄRISTÖSSÄ JA TOIMINNASSA.....	2
SITOVAT TOIMINNALLISET TAVOITTEET	5
TULOSLASKELMA	6
INVESTOINNIT	7
YHTEISÖRAPORTOINTI.....	7
KESKEISET SUORITTEET JA TUNNUSLUVUT	8
KOTIKUNTAKORVAUKSET	9
OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINTAYMPÄRISTÖSSÄ JA TOIMINNASSA.....	9
TULOSLASKELMA	9

Liitteet

1. Kooste palvelualueiden riskienhallintatoimenpiteiden raportoinnista

Opetuksen ja kasvatuksen palvelualue

Olellaiset tapahtumat toimintaympäristössä ja toiminnassa

Palvelualueen yhteiset toiminnot:

Opetuksen ja kasvatuksen palvelualueen johdon muodostavat palvelualuejohtaja, varhaiskasvatuksen ja opetuksen avainaluejohtajat sekä palvelualueen yhteiset toiminnot. Palvelualueen yhteiset toiminnot kehittävät tiedolla johtamista, digitalisaatiota, palveluverkkoa, oppimisympäristöjä sekä toiminnallisia tilaprosesseja. Lisäksi yhteisiin toimintoihin kuuluu kasvun ja oppimisen tuen päällikön alaisuudessa toimiva kasvun ja oppimisen tuen yksikkö, joka vastaa kasvun, oppimisen ja koulunkäynnin tuen sekä maahanmuuttajaopetuksen koordinoinnista ja kehittämisestä varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen osalta. Palvelualueen johto ja yhteiset toiminnot tukevat yksiköiden strategian mukaista johtamista, toimintaa ja kehittämistä yhteistyössä henkilöstön kanssa. Kasvun ja oppimisen tuen päällikkö vastaa yhdessä avainaluejohtajien kanssa palvelualueelle vastuutettujen tavoitteiden toteuttamisesta ja toimenpiteistä. Johdon johtava asiantuntija vastaa yhdessä asiakkuusjohtajien kanssa tiedolla johtamisen, osallistamisen, lapsistrategian ja lapsivaikutusten arvioinnin kehittämisestä ja edistämisestä palvelualueella. Pedagoginen tilakehittämispäällikkö vastaa oppimisympäristöjen kehittämisestä ja toiminnallisten suunnitteluohjeiden laadinnasta. Kehittäminen tapahtuu yhdessä koulujen ja päiväkotien kanssa ja toiminta tapahtuu yksiköissä.

Alkuvuonna 2024 johdossa on työskennelty strategisten tavoitteiden toimeenpanemiseksi sekä hallintosääntö- ja toimivallan delegointisääntöuudistuksen loppuunsaattamiseksi. Talouden seurantaa on kehitetty ja toimintaa on tehostettu. Kiristyvässä taloustilanteessa vuonna 2024 palvelualueelle kohdistuvat säästövelvoitteet ovat 1,5M€ (1,3M€ valtuuston määrittämät lisäsäästöt ja 0,2M€ siirryneitä säästöjä). Säästöjen löytämistä vaikeuttaa se, että palvelualueen palvelut tuotetaan tuoreen kansallisen vertailun mukaan nyt jo edullisimmin verrokkikuntiin nähden ja että toiminta jakautuu kahdelle talousvuodelle. Tällöin seitsemän kuukauden budjetti vuodelle 2024 on ollut jo talousarviota tehtäessä sidottu. Säästökohteita vuosille 2024 ja 2025 on löydetty yhteensä 1,57M€. Nämä säästöt jakautuvat vuosille 2024 ja 2025 siten, että vuodelle 2024 noin 800 tuhatta euroa ja vuodelle 2025 noin 750 tuhatta euroa. Nämä säästöt vaikuttavat toimintaan mm. lapsen tukemiseen kohdennettujen aikuisten määrän vähenemisenä, valinnaiskurssien rajaamisena ja oppimateriaalien niukkuutena.

Strategisista tavoitteista on keskitytty erityisesti lasten ja nuorten ajoissa auttamiseen, oikea-aikaisen tuen vahvistamiseen, lapsivaikutusten ennakoarvioinnin kehittämiseen, lähipäiväkoti- ja lähikouluperiaatteen toteuttamiseen, valmentavan johtamisen kehittämiseen, yhteisöohjautuvan toimintakulttuurin rakentamiseen sekä hyvinvointitaitojen opettamiseen. Kolmiportaisen tuen toteuttamisen tavoite on, että lapset ja nuoret saavat oikea-aikaista, tarpeidensa mukaista ja laadukasta tukea ja tuki toteutuu mahdollisimman nopeasti tarpeen ilmetessä. Ketterästi reagoimaan pystyvän konsultoivan erityisopettajan resurssin lisästarve on tunnistettu ja toiselle konsultoivalle erityisopettajalle on saatu lukuvuosille 2023-2024 ja 2024-2025 hankerahaa, jota hyödyntämällä kehitetään entisestään jalkautuvan, rinnalle tulevan konsultoivan työn tukea. Konsultoitvien erityisopettajien tarve on pysyvä. Ennaltaehkäisevään työhön on panostettu tarjoamalla henkilöstölle koulutusta sekä selkeyttämällä kaupunkikohtaisia prosesseja, rakenteita ja toimintatapoja. Myönteisen toimintakulttuurin edistämiseen ja kouluun kiinnittymisen vahvistamiseksi on otettu käyttöön mm. osallisuutta lisääviä toimenpiteitä sekä kouluvalmentajatoiminta. Kouluissa on otettu käyttöön entistä tiiviimpi poissaolojen seuranta ja läsnäolon tukemisen malli osana Sitouttavan koulutyön hanketta ja esiopetuksessa on aloitettu kokeilu poissaolojen seurannasta ja läsnäolon tukemisesta. Yhteistyötä ja rakenteita opiskeluhuollon ja hyvinvointialueen muiden toimijoiden kanssa on edelleen kehitetty ja tiivistetty.

Tiedolla johtamista ja tietojohtamista on lähdetty systemaattisesti kehittämään yhdessä tietohallinnon kanssa. Digivision ja digiohjelman laatiminen sekä varhaiskasvatukseen että opetukseen on aloitettu ja tähän on hankerahalla saatu lisäresurssi. Tietojärjestelmien osalta Daisyn käyttö varhaiskasvatuksessa on vakiintunut ja Wilman osalta tehdään kehittämistyötä lukion ja perusopetuksen tietopohjien yhtenäistämiseksi. Kuntalaisille suunnattu Oma Järvenpää - verkkopalveluun on saatu opetuksen ja kasvatuksen palvelualueen asiointikanavat. Palveluverkkosuunnitelman päivityksessä varhaiskasvatuksen kapasiteetin riittävyys parani mm. ennakoivan ryhmien suunnittelun käyttöönoton myötä. Toisaalta alle 3-vuotiaiden osallistumisaste jatkoi kasvua ja on edelleen kasvaessaan riski palveluverkon riittävyydelle. Perusopetuksessa laskennallinen kapasiteetti on tähän saakka riittänyt, mutta erityistä huolta on yläkouluikäisten opetustilojen kapasiteetin riittävydestä.

Järvenpään toiminnalliset tilasuunnitteluohjeet valmistuvat syksyn 2024 aikana. Tilojen yhteiskäyttö ja tilahallintaprojekti etenevät. Resurssiviisauden tiekarttaa toteutamme erityisesti kalusteiden kunnostamisella ja kierrätyksellä, jota varten palkattiin palvelualueen yhteisiin toimintoihin määräaikainen kalustemestari. Kalustemestarin palkkakustannukset katetaan toiminnan mukanaan tuomilla säästöillä.

Varhaiskasvatus:

Varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä ensimmäisen vuosipuoliskon 2024 aikana on kokonaisuudessaan pysynyt samalla tasolla kuin vuonna 2023. Toimintavuoden 2023-2024 lopussa 30.6.2024 kunnallisessa ja yksityisessä varhaiskasvatuksessa oli lapsia yhteensä 2183. Lasten määrä väheni vuoden takaiseen vastaavaan ajankohtaan 21:llä lapsella. Varhaiskasvatuksessa olevien lasten osallistumisaste on jatkanut kuitenkin kasvamistaan erityisesti alle 3-vuotiaiden osalta. Yksityisissä päiväkodeissa alle 3-vuotiaiden osallistumisaste on kasvanut kunnallista varhaiskasvatusta voimakkaammin. Ennakoivan lapsiryhmien suunnittelun käyttöönoton myötä päiväkotien tilat on saatu tehokkaampaan käyttöön ja lähipäiväkoti on toteutunut entistä useamman perheen kohdalla.

Palveluverkon osalta Iso-Antin päiväkotitoiminta on lopetettu kesällä 2024 ja elokuusta 2024 Kyrölän päiväkotitoiminta siirtyy uusiin peruskorjattuihin tiloihin.

1.9.2018 voimaan tulleen varhaiskasvatustalon 2030 mennessä tavoitellun henkilöstörakennemuutoksen toteutumiseksi on tehty kokonaissuunnitelma päiväkodeittain, varhaiskasvatuksen sosionomeja on rekrytoitu ja lastenhoitajan tehtäviä on muutettu varhaiskasvatuksen opettajiksi ja sosionomeiksi. Lisäksi varhaiskasvatuksen henkilöstön saatavuuden parantamiseksi on tehty kokonaissuunnitelma ja toteutettu mm. palkkakehitysohjelmaa, lisätty rekrytointimarkkinointia erityisesti sosiaalisessa mediassa ja kehitetty rekrytointiprosesseja. Lisäksi on rakennettu varhaiskasvatuksen opettajien mentorointimalli, joka käynnistyy syksyllä 2024. Kelpoisia varhaiskasvatuksen opettajia on saatu rekrytoitua, jolloin opettajien kelpoisuusprosentti on strategiatavoitteiden mukaisesti kasvanut suhteessa edelliseen vuoteen.

Lasten ajoissa auttamisen ja kolmiportaisen tuen osalta on koulutettu henkilöstöä varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti erityisesti yleisen tuen menetelmistä ja Puheeksi ottava kunta-hankkeen avulla on kehitetty varhaista puheeksi ottamista sekä työyhteisössä että perheiden kanssa. Lisäksi lapsivaikutusten arviointimallin kehittäminen on käynnistynyt varhaiskasvatuksen hallinnon koulutuksilla. Kaikkia varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen ikäluokkia koskeva kulttuuripolku on rakennettu kevään 2024 aikana ja otetaan käyttöön syksyn 2024 kuluessa.

Hyvinvointialueen kanssa tehtävää yhteistyötä on tiivistetty ja selkeytetty mm. luomalla yhteisiä prosesseja ja toimintamalleja lasten ja perheiden hyvinvoinnin turvaamiseksi.

Hankkeista yhteisöohjautuvuushanke päättyi toimintakauden 2023-2024 lopussa keskittyen erityisesti henkilöstön hyvinvoinnin ja työkyvyn tukemiseen. Yhteisöohjautuvuus on varhaiskasvatuksessa tullut osaksi toimintakulttuuria niin toiminnassa, johdossa kuin hallinnossa. Henkilöstölle tehtyjen kyselyjen mukaan erityisesti kokemus omaan työhön vaikuttamisesta on kasvanut ja yhteisöohjautuvat työtavat

kuten parvimalli, neuvonpito ja joustava työnjako ovat osa kaikkien yksiköiden arkea. Joustavan esi- ja alkuopetuksen hanke päättyi myös toimintakauden 2023-2024 lopussa. Yhteisen työn ja toimintatapojen kehittäminen on hankkeen myötä selkeytynyt ja muuttunut osaksi arkea. Lisäksi yhteistyö on tiivistynyt ja selkeytynyt johdon ja hallinnon tasolla.

Opetus:

Opetuspalveluiden perustehtävänä on järjestää lukio- ja perusopetusta. Opetuspalvelut vastaavat oppivelvollisuuden laajentumisen toimenpiteistä Järvenpään kaupungissa. Lisäksi tuotamme vammaisten lasten aamu- ja iltapäivähoitoa ostopalveluna hyvinvointialueelle. Järvenpään perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa opitaan elämässä tarvittavia perustietoja ja -taitoja yhdessä työskennellen ja kasvaen, itsetuntoa tukien. Pyrkimyksenä on taata jokaiselle oppilaalle ja opiskelijalle yhtäläinen mahdollisuus kykyjen ja tarpeittensa mukaiseen koulutukseen. Oppilaiden kasvua ja oppimista edistetään järjestämällä laadukasta perusopetusta ja lukiokoulutusta monipuolisissa ja turvallisissa oppimisympäristöissä. Oppilaan ja opiskelijan hyvää koulupäivää edistää oikea-aikainen oppimisen ja koulunkäynnin tuki. Kokonaishyvinvointia tukemassa on hyvin organisoidut opiskeluhuollon palvelut.

Alkuvuoden 2024 suurimmat muutokset toimintaan toi edelleen lisääntynyt oppimisen tuen tarve sekä maahanmuuttajien opetuksen jatko-organisointi ja oppimisen tuki. Edelleen lukuvuonna 2023-2024 oli havaittavissa oppilaiden ja opiskelijoiden haasteiden lisääntyminen ja moninaistuminen. Käytöksen, oman toiminnan ohjauksen, oppimisen ja mielenterveyden haasteisiin pyrittiin vastaamaan niillä keinoilla, joita opetuksen järjestäjällä on eli lisäämällä henkilöstön tietoisuutta ja koulutusta sekä lisäämällä muutamia henkilöitä koulunkäyntiä tukemaan myös työturvallisuussyistä. Yhteistyössä maahanmuuttajatoimiston kanssa ratkottiin maahanmuuttajien haasteita, osoitteellisille oppilaille tulevia koulupaikkoja sekä vahvistettiin kotoutumista eri toimenpitein. Kotoutumisrahalla palkattiin kouluvalmentaja tukemaan maahanmuuttajataustaisten lasten hyvinvointia.

Lukuvuoden 2023-2024 päättyessä oli perusopetuksessa kirjoilla 4668 oppilasta. Heistä 66 oli valmistavan opetuksen oppilaita. Oppilasmäärä oli noussut syksyn 2023 tilastopäivästä 14 oppilaalla (4654) lukuvuoden 2023-2024 loppuun mennessä. Tarkemmin oppilasmäärät esitetään lukiokoulutuksessa ja perusopetuksessa tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yhteydessä.

Perusopetus on ollut mukana eri hankkeissa lukuvuoden aikana. Monet hankkeet edistivät tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista, kielellisen kehityksen ja etenkin lukemisen taidon vahvistamista, liikkumisen lisäämistä sekä yhteisöllisyyttä. Joustavan esi- ja alkuopetuksen hankkeessa vahvistettiin varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja koulun yhteistä työtä sekä luotiin malleja, joiden avulla siirtymä lapsella on helpompi ja kasvua tukevampi varhaiskasvatuksesta esiopetuksen kautta peruskouluun. Jäke harrastaa hankkeen eli Suomen harrastamisen mallin mukainen toiminta siirtyi opetuspalveluiden puolelle ja hankkeen tuottamat kerhot ovat saaneet suursuosion. Koronarajoitusten poistuttua myös kansainvälinen toiminta on jälleen Erasmus-hankkeiden myötä alkanut etenkin lukiokoulutuksessa.

Lukiokoulutuksesta valmistui keväällä 250 uutta ylioppilasta. Tulokset olivat yleisesti ottaen edellisen vuoden tasolla. Paras tulos oli seitsemän laudaturia. Lisäksi pitkän matematiikan ylioppilaskirjoituksissa laudaturin saavuttaneista seitsemän ylsi valtakunnallisessa vertailussa huippupisteisiin.

Kevätlukukauden lopussa tehdyssä laatukselyssä opiskelijoiden vastauksissa korkeimmat keskiarvot olivat lukion kurssitarjonnassa ja opiskeluhuollossa. Kevään 2024 yhteishaussa lukion 1. sijaisten hakijoiden määrä kasvoi sadalla.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Palve	Valtuustoon	Lautakuntaan nähden sitovat toimenpiteet 2024	Pää	Toteuti	Perustelut poikkeamille ja mitä on tehty
OPKA	Ketteriä palvelurakenteita ja prosesseja vahvistetaan oikea-aikaisen tuen mahdollistamiseksi.	Kasvun ja oppimisen tuen materiaalikokonaisuuden päivittäminen sisältäen kuvaukset tuen palvelurakenteesta, prosesseista ja tuen menetelmistä.	J3	2	Vuoropuhelua ja yhteisiä tapaamisia varhaiskasvatuksen ja opetuksen esihenkilöiden sekä muiden keskeisten toimijoiden välille on lisätty yhteisten toimintamallien varmistamiseksi. Tuen prosessit on pääsääntöisesti kuvattu ja niiden käyttöön on ohjattu. Tiedonsiirron rakenteita on ohjeistettu. Opetuksen puolella ei-kelpoisen tuen henkilöstön osaamisen lisäämiseksi ja varmistamiseksi on tehty suunnitelma.
	Lasten varhaista tukea edistetään kouluttamalla henkilöstöä ja rekrytoimalla kelpoisia työntekijöitä.	1) Vahvistetaan esihenkilöiden osaamista ja roolia oppimisen tuen resurssien johtamisessa koulutuksen ja yhteisen, toisilta oppimisen keinoin. 2) Vahvistetaan dialogi- ja verkostoyhteistyötaitoja sekä puheeksi ottamisen osaamista henkilöstössä Puheeksi ottava kunta -hankkeen tuella.	J3	2	Haastavien kasvatustilanteiden ennakoinn työtooteen (mapa-koulutukset) kouluttamiseen on luotu sisäinen kouluttajapankki ja säännöllinen koulutus rakenne sekä vakan että opetuksen henkilöstölle. Vastaavan sisäisen kouluttajapankin muodostaminen nepsy-osaamisen lisäämiseksi on aloitettu ja siihen liittyvän ensimmäisen pilottikoulutuksen suunnittelu on aloitettu. Hankkeen tuottaman puheeksiottamisen mallin koulutukset on suunniteltu ja aikataulutettu koko henkilöstölle. Esihenkilöille on järjestetty ja suunniteltu jatko kehittämissäpäiville, joissa vahvistetaan esihenkilöiden osaamista tuen johtamisessa.
	Varhaisen tuen osaamista ja ennaltaehkäiseviä palveluita vahvistetaan opetuksen ja kasvatuksen palveluissa. Tuen tarpeen alkuvaiheessa yleisellä tuella pystytään vastaamaan laajasti ja oikea-aikaisesti tuen tarpeisiin.	1) Yleisen tuen menetelmien vaikuttavuuden ja osaamisen vahvistaminen varhaiskasvatuksessa ja opetuksessa konsultoinnin ja koulutuksen keinoin koulutus suunnitelman mukaisesti. 2) Jalkautuvan ja konsultoitavan toiminnan ja työmuodon kehittäminen lähikuntien yhteistyön ja palautteen keräämisen keinoin, resurssin vakiinnuttamisen mahdollisuuden ja aikataulun kartoittaminen.	J3	2	Vakan henkilöstön vasukahvilat ovat toteutuneet suunnitelman mukaisesti. Varhaiskasvatuksen erityisopettajien määrän lisääminen lisäksi työn fokusta on tasmentetty, jotta lasten tuen tarpeisiin pystytään tarttumaan mahdollisimman varhain ja tehokkaasti. Opetuksen puolella henkilöstön koulutukset ja erityisopettajien tapaamiset ovat vahvistaneet osaamista ja hyviä yhteisiä käytäntöjä tuen järjestämisessä. Konsultoitavan erityisopettajan resurssiin on saatu jatkumoa hankerahoituksen kautta, joka on mahdollistanut aiempaa nopeampaa ja jalkautuvampaa tukea vakan ja opetuksen kentällä kasvattajien tueksi lisäämään ja vahvistamaan arjen osaamista tuen kysymyksissä.
	Lasten asemaa vahvistetaan kehittämällä lapsivaikutusten ennakoarviointia ja järjestämällä LAVA-koulutusta henkilöstölle ja luottamushenkilöille.	Hallinnon henkilöstön osallistuminen LAVA-koulutukseen, systemaattisen arvioinnin kokeilu olemassa olevilla malleilla	P1	2	Varhaiskasvatuksen ja opetuksen hallinto osallistunut koulutuksiin, systemaattinen mallin kehittämistyötä aloitetaan, luottamushenkilöiden osalta asia on kesken.
	Tilatehokkuus paranee.	1) Tarkistetaan yksiköiden tilakapasiteetit. 2) Määritellään tilaohjelmat päiväkodeille ja kouluille. 3) Suunnitteluohjeiden loppuunsaattaminen ja hyväksyttäminen	T1	2	1) Yksiköiden tilakapasiteetit on tarkistettu, 2) tilaohjelmien määrittely on vielä kesken. Yleisiä tilaohjelmia työstetään käynnissä olevien hankkeiden puitteissa. 3) suunnitteluohjeet hyväksytään syksyllä 2024.
	Yhteisöohjautuvuuden toimintamalleja kehitetään.	Yhteisöohjautuvien käytänteiden kokeilu kaikissa kouluissa ja päiväkodeissa.	H1	1	Varhaiskasvatuksessa ja opetuksessa yhteisöohjautuvuus on otettu laajasti käyttöön toiminnassa, johdossa ja hallinnossa. Kaikissa vakan ja opetuksen toimipisteissä on kokeiltu yhteisöohjautuvia työmenetelmiä kuten parvimallia ja neuvonpitoa. Näitä työtapoja on sovellettu myös johtamisen ja hallinnon kehittämisessä.
	Kaupungin toiminnasta tuotetua tietoa hyödynnetään johtamisen ja arjen ratkaisujen pohjana	Todennettu palvelutarve ja yksikkökustannuslaskenta on perusteena talousarvion laadinnassa ja palvelujen kehittämisessä	(tyhjä)	2	Opetuksen ja kasvatuksen palvelualue on edistänyt yhdessä tietohallinnon ja talouden kanssa toimintatietojen automaattista raportointia. Tietojen määrittelyssä on edelleen haasteita (ts. tieto on eri sisältoista riippuen tiedon antajasta). Talousarviota varten on laadittu ehdotus tulevasta seuranta tavasta. Luotettava kustannusseuranta edellyttää kirjauskohteiden tarkentamista ja käytännön toimintatapamuutoksia kentällä.

Tuloslaskelma

Opetuksen ja kasvatuksen palvelualue	Toteuma	MKS	Ero (€)	Ero (%)	Ed. vuosi		TP 2023	TPE 2024	MKS 2024	TPE23 ero
					Toteuma	Ero (%)				MKS
TOIMINTATUOTOT	2 390	2 450	-60	-2,4 %	3 819	-37,4 %	5 353	4 830	4 899	-69
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	21	51	-29	-57,7 %	37	-42,7 %	70	77	101	-24
TOIMINTAKULUT	-43 917	-42 757	-1 160	2,7 %	-42 270	3,9 %	-86 061	-85 743	-85 514	-229
TOIMINTAKATE	-41 506	-40 257	-1 249	3,1 %	-38 414	8,0 %	-80 638	-80 836	-80 514	-322
HENKILÖSTÖKULUT	-25 165	-25 224	59	-0,2 %	-24 899	1,1 %	-51 750	-49 960	-50 449	489

Perustelut vuoden 2024 poikkeamille

Tilinpäätösennusteen mukaan palvelualueen toimintatuotot ovat toteutumassa talousarvion mukaisesti. Toimintatuottojen toteumaa laskee myyntituottojen puuttuminen lähes kokonaan. Myyntituotoissa keskeisessä osassa ovat kotikuntakorvaukset, jotka tulevat vasta vuoden vaihteessa laskutukseen. Maksutuotot tulevat jäämään talousarviossa arvioitua pienemmiksi. Muut toimintatuotot ovat toteutuneet ennakoitua paremmin ja ylittävät reilusti talousarviossa ennakoidun. Toimintatuottojen kesäkuun toteumasta puuttuu hanketuottoja sekä varhaiskasvatuksen asiakasmaksutuottoja yhteensä 459 tuhatta euroa. Nämä kirjautuvat heinäkuun toteumaan.

Palvelualueen toimintakulujen toteuma näyttää kesäkuun toteumassa reilua ylittymistä talousarvioon nähden. Toimintakulujen toteumaa nostavat osaltaan kevään tarviketilaukset syksyn toimintakautta varten. Tarviketilaukset tasoittuvat syksyn aikana. Toimintakulujen ylittymisen keskeinen tekijä ovat palvelujen ostot, jotka ovat ylittymässä reilusti. Palveluiden ostoissa ylitys on syntyessä asiakaspalvelujen ostoissa sekä varhaiskasvatuksen palvelusetelikuluissa. Asiakaspalvelujen ostoihin kirjataan pääasiassa ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen laskut. Palvelusetelin kustannukset ovat kasvaneet voimakkaasti verrattuna vastaavaan ajankohtaan vuonna 2023 muutoksen ollessa 700 tuhatta euroa. Palvelusetelin kustannuksia käydään läpi mahdollisten virheiden löytämiseksi.

Palvelualueen talouden tasapainottamiseksi on etsitty säästökohteita ja säästöjä on ryhdytty toimeenpanemaan. Koska palvelut järjestetään lukuvuosikalenterin mukaan, voidaan säästötoimenpiteitä lähteä toimeenpanemaan vasta uuden lukuvuoden alussa 1.8. alkaen. Näin ollen palvelualueen säästötoimenpiteiden vaikutukset talouteen näkyvät vasta syyskaudella ja vuoden 2024 osalta saavutetaan säästöjä vain viiden kuukauden osalta. Vuonna 2024 päätetyt ja toimeenpannut säästöt tulevat kokonaisuudessaan vaikuttamaan vasta vuonna 2025, jolloin säästö saadaan koko vuodelta.

Tilinpäätösennusteessa on huomioitu toimeenpantujen säästötoimenpiteiden vaikutus, jotta tilinpäätösennusteessa saataisiin realistinen kuva palvelualueen talouden tilanteesta. Säästötoimenpiteitä on syksyille toimeenpantu noin 822 tuhannen euron verran, joten täysimääräisesti toteutuessaan ne parantavat merkittävästi palvelualueen toteumaa. Ennusteen laatimista hankaloittaa palvelutarpeen muutokset, jotka aiheuttavat lisäkuluja, mutta joita ei ole huomioitu talousarviossa.

Puuttuvat tulot huomioiden palvelualueen toimintakateen ylitys kesäkuussa on noin 790 tuhatta euroa. Tilinpäätösennusteessa kokonaisuutta on arvioitu huomioimalla loppuvuodesta tulevat tulot, toimeenpannut säästötoimenpiteet sekä palvelusetelin kustannukset. Palvelualueen ennakoidaan ylittävän talousarvion hieman reilut 300 tuhatta euroa. Palvelusetelin kustannusten selvitys voi muuttaa tilinpäätösennustetta merkittävästi.

Määrärahojen käyttäminen ja alitusten ja ylitysten kattaminen 2024-26

Palvelualueen talous on kumuloituneiden säästövelvoitteiden vuoksi erittäin vaikeasti hallittavissa. Menneiden vuosien talousarviorylitykset painavat kehyksessä eikä kaikkia suunniteltuja säästötoimenpiteitä ole kyetty toteuttamaan täysimääräisesti. Tämän seurauksena palvelualueen talous on jatkuvassa säästökierteessä ja tarvittavien säästötoimenpiteiden suuruus jatkuvassa kasvussa. Suuria säästöjä on kuitenkin vaikea tehdä nykyisellä palvelutarpeella.

Investoinnit

Valtuustoon nähden sitova						
IRTAIMISTO- JA ICT-INVESTOINNIT 1000 €	MTA 2024 KV 27.5.2024	Toteuma 6/2024	Ylitys +/- Alitus -	Toteuma (%)	TPE 2024	Ylitys +/- Alitus -
Opetuksen ja kasvatuksen palvelualue	-468	-26	-442	6 %	-468	0

Irtaimistohankinnoista on toteutunut ainoastaan murto-osa ensimmäisen puolen vuoden aikana. Merkittävimmät kohteet irtaimistoinvestoinneissa ovat uuden Kyrölän sekä Vihtakadun päiväkotien kalustaminen. Vihtakadun päiväkotitoimitus ei toteudu vuonna 2024.

Irtaimistoinvestointeja on suunnitteilla syksyille ja ennuste on tässä vaiheessa, että irtaimistoinvestointien määrärahat tulevat pääosin käytettyä.

Yhteisöraportointi

Opetus- ja kasvatustalouden palvelualue vastaa Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymän ja muiden opetuksen ja kasvatuksen palveluihin liittyvien yhteisöjen valvonnasta, ohjauksesta ja raportoinnista.

Palvelualue toimii yhteistyössä toisen asteen oppilaitosten Keudan, Spesian ja Step- koulutuksen (entinen Seurakuntaopisto) sekä Kristillisen koulun kanssa. Laki oppivelvollisuuden laajentumisesta astui voimaan 1.8.2021. Oppivelvollisuuden laajentuminen valmisteltiin ja toimeenpantiin hyvässä yhteistyössä ko. toisen asteen oppilaitosten kanssa. Yhteistyöt jatketaan ja toimintamalleja kehitetään alueellisesti. Ammatillisen koulutuksen reformin myötä edellä mainituista oppilaitoksista tulleiden harjoittelijoiden määrä on lisääntynyt sekä varhaiskasvatuksessa että perusopetuksessa. Myös oppisopimuskoulutusta pyritään vahvistamaan.

Opiskeluhuollon henkilöstö siirtyi maakuntaan vuoden 2023 alusta. Muutosta oli valmisteltu yhteistyössä Keusote-kuntien ja Keski-Uudenmaan sote kuntayhtymän kanssa. Muutoksen yhteydessä oli havaittavissa resurssipulaa, sillä osa henkilöstöstä hakeutui muihin töihin. Tällä hetkellä kuraattori- ja psykologitilanne on kohtuullisen hyvä, mutta etenkin lääkäripalveluiden pääsyn havaittiin heikentyneen niin peruskouluopiskeluhuollon kuin erikoissairaanhoidonkin puolella.

Keskeiset suoritteet ja tunnusluvut

	Tot 2022	Tot 2023	TA2024	Tot 1-6/2024
VARHAISKASVATUSPALVELUT				
kaikki lapset varhaiskasvatuksessa yht.	2 342	2 285	2 400	2 205
esiopetuksessa olevat	530	485	491	488
Päiväkodit, lapsia				
päiväkodit lapsia yhteensä	2 298	2 253	2 353	2 169
kunnalliset	1 814	1 767	1 839	1 723
, joista alle 3-vuotiaat			456	538
toimintakate euroa / lapsi	10 414	*		
yksityiset päiväkodit	484	486	514	446
, joista alle 3-vuotiaat			123	126
Perhepäivähoito, lapsia	44	32	47	36
kunnalliset	32	25	35	32
ostopalvelu	12	7	12	4
PERUSOPETUS JA LUKIO**				
Alakoulujen oppilasmäärä	3 019	3 022	2 999	3 053
,joista erityisen tuen päätös	243	248	261	261
Yläkoulujen oppilasmäärä	1 546	1 550	1 568	1 615
,joista erityisen tuen päätös	158	163	147	200
Oppilaat yhteensä	4 565	4 572	4 567	4 668
, joista S2-opetusta saavat	223	223	221	295
, joista valmistava opetus	113	98	76	66
Järvenpään lukio opiskelijamäärä	1 124	1 072		919

Kotikuntakorvaukset

Olellaiset tapahtumat toimintaympäristössä ja toiminnassa

Tuloslaskelma

Kotikuntakorvaus					Ed. vuosi		TP 2023	TPE 2024	MKS 2024	TPE23 ero	
	Toteuma	MKS	Ero (€)	Ero (%)	Toteuma	Ero (%)				MKS	
TOIMINTATUOTOT	477	477	-1	-0,1 %	397	20,0 %	793	953	954	-1	
TOIMINTAKULUT	-1 759	-1 761	2	-0,1 %	-1 650	6,6 %	-3 297	-3 518	-3 522	4	
TOIMINTAKATE	-1 283	-1 284	1	-0,1 %	-1 252	2,4 %	-2 503	-2 565	-2 568	3	

Perustelut vuoden 2024 poikkeamille

Ei poikkeamia.

Määrärahojen käyttäminen ja alitusten ja ylitysten kattaminen 2024-26

Kotikuntakorvausten sitovuustaso on toteutumassa talousarvion mukaisesti. Sitovuustasolle kirjataan ainoastaan valtionosuusjärjestelmän kautta kiertävät kotikuntakorvausten tulot ja menot.